

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL ŠIAULIŲ JOVARO PAGRINDINĖJE MOKYKLOJE ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. balandžio 5 d.

Šiauliai

I. IŽANGA

Vykdamas Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2010 metų veiklos planą ir Kontrolieriaus 2010 m. birželio 29 d. pavedimą Nr. PA-12, Kontrolės ir audito tarnybos vyresnioji patarėja Irena Ribinskienė atliko 2010 metų Šiaulių Jovaro pagrindinėje mokykloje ribotos apimties finansinį auditą.

Audito tikslas – įvertinti Šiaulių Jovaro pagrindinės mokyklos turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, įvertinti buhalterinės apskaitos organizavimą.

Audituojamas subjektas – Šiaulių Jovaro pagrindinė mokykla (toliau – Jovaro mokykla), adresas: Vytauto g. 132, LT-76341, Šiauliai. Juridinio asmens identifikavimo kodas – 190531222.

Audituojamu laikotarpiu Jovaro pagrindinei mokyklai vadovavo direktorius Arvydas Kukanauza, vyriausiąja buhalterė dirbo iki 2010-06-10 – Irena Gaidamavičienė, nuo 2010-05-13 – Alma Stonkutė.

Steigėjas – Šiaulių miesto savivaldybė.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitos ir dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir valstybės patikėjimo teise valdomo turto ataskaitos, dalis.

Ribotos apimties finansinio audito metu apsiribojome Jovaro pagrindinės mokyklos turto naudojimo, disponavimo juo teisėtumo vertinimu ir buhalterinės apskaitos pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau- VSAFAS) nuo 2010-01-01 organizavimo vertinimu. Ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o 2010 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenų visumos nevertinome dėl ribotos apimties audito, todėl nuomonės apie finansines ataskaitas nepareiškiamo ir audito išvados neteikiame.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

2009 metais Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės auditoriai atlikdami tikslinių dotacijų lėšų planavimo ir panaudojimo auditą Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje bei šiam tikslui skirtų ir panaudotų lėšų finansinių ataskaitų sudarymo teisingumo vertinimą, atrankos būdu pasirinko biudžetines įstaigas, kuriose buvo vertintas mokinio krepšeliui skirtų lėšų naudojimo teisėtumas bei ataskaitų sudarymo teisingumas. Viena iš pasirinktų biudžetinių įstaigų buvo Jovaro pagrindinė mokykla, kurioje patikrintas mokinio krepšeliui lėšų planavimo ir naudojimo teisėtumas bei finansinių ataskaitų sudarymo tikrumas, teisingumas. Audito rezultatai pateikti audito ataskaitoje¹, ir išskyrus tai, kad Šiaulių Jovaro pagrindinė mokykla 3143,52 Lt mokinio krepšelio lėšų, skirtų pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui, panaudojo mokinių socialinės paramos

¹ Pažeidžiant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p., Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 2 str. 14 d. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimu Nr. 785 patvirtintos moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodikos 8 punktą 3143,52 Lt mokinio krepšelio lėšų, skirtų pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui, naudojo mokinių socialinės paramos administravimo išlaidoms.

administravimo išlaidoms padengti, daugiau neatitikimų nenustatyta, todėl planuojant šį auditą mokinio krepšelio lėšų panaudojimo bei jų ataskaitų teisingumo vertinimui audito programa nesudaryta. Daugiau laiko skirta savarankiškoms, detalioms audito procedūroms atlikti kitose apskaitos srityse: turto, atsargų, maitinimo išlaidų apskaitai bei apskaitos organizavimui pagal VSAFAS reikalavimus nuo 2010-01-01. Apskaitos organizavimui ir vykdymui didesnę dėmesį skyrėme dar ir dėl to, kad nuo birželio mėn. pradėjo dirbti naujas apskaitos darbuotojas.

Taip pat buvo atsižvelgta į tai, kad 2006 metais Savivaldybės Kontrolieriaus tarnybos specialistai vertindami 2006 metų I ketvirčio finansinės atskaitomybės, planų, programų sąmatų įvykdymo ataskaitų duomenis bei savivaldybės (valstybės) lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams nustatė, kad mokykla 2006 m. I ketvirčio finansinių ataskaitų nepateikė, o 2004, 2005 metais, nevykdant Inventorizacijos taisyklių² reikalavimų, neinventorizavo mokyklos turto. Taip pat buvo nustatyta, kad auditui nebuvo pateikti ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, trumpalaikio turto apskaitos registrai, todėl negalima buvo nustatyti kiek ir kokio valstybės ar savivaldybės turto mokykla valdo patikėjimo teise ar naudojasi pagal panaudos, nuomos, pasaugos sutartis. Nepateikti ir atsargų apskaitos registrai, nurašymo aktai, todėl didžiausią dėmesį skyrėme turto, atsargų apskaitos ir naudojimo sritims.

Ribotos apimties finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą, finansinių ir kitų ataskaitų sudarymą, turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais, vidaus kontrolę, taip pat kitais teisės aktais.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog valstybės/savivaldybės lėšos ir turtas naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad audito metu ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai bei sudaryti sandoriai netikrinami 100 procentų.

Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimo, dokumentų tikrinimo, analitines, paklausimo (klausimų pateikimo ir gautų atsakymų vertinimo) ir savarankiškas audito procedūras.

III. PASTEBĖJIMAI, KLAIDOS, NEATITIKIMAI, IŠVADOS

1. DĖL ASIGNAVIMŲ IR KREDITINIO ĮSISKOLINIMO

Šiaulių Jovaro pagrindinė mokykla 2010 metais vykdė Švietimo prieinamumo ir kokybės užtikrinimo programą (kodas 08). Šios programos priemonėms įgyvendinti mokykla gavo ir panaudojo 3491,5 tūkst. Lt.

Jovaro pagrindinės mokyklos 2010 m. sausio 1 d. kreditinis įsiskolinimas 220,7 tūkst. Lt biudžeto lėšų (iš jų: 54,2 tūkst. Lt - socialinio draudimo įmokoms, 0,6 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui (nesumokėti alimentai), 165,9 tūkst. Lt – prekėms ir paslaugoms (iš jų: šildymui – 121,9 tūkst. Lt, elektrą – 5,2 tūkst. Lt, kitoms paslaugoms – 38,8 tūkst. Lt). Kreditinis įsiskolinimas 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 273,6 tūkst. Lt (iš jų: 54,3 tūkst. Lt - socialinio draudimo įmokoms, 219,3 tūkst. Lt prekėms ir paslaugoms iš kurių 190,9 tūkst. Lt – komunalinėms paslaugoms (šildymui) ir 28,4 tūkst. Lt skola už maisto produktus. Kreditinė skola metų pabaigai išaugo 52,9 tūkst. Lt (ataskaitos Forma Nr.4- metinė duomenimis). Nustatyta, kad pagal suvestinės ataskaitos (Forma Nr. 2 –metinė) duomenis įstaiga neviršijo patvirtintos sąmatos (kasinės išlaidos) ir gautų asignavimų plano, tačiau per 2010 metus patirtos sąnaudos didesnės nei numatytos įstaigai finansavimo pajamos, ko pasekoje išaugo kreditinė skola.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.

Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo³ 7 punktą nustato, savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų (šiuo atveju įstaigos vadovo) atsakomybę už programų sąmatų vykdymą, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų už paskirtų asignavimų efektyvų ir rezultatyvų naudojimą.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnį asignavimų valdytojas (įstaigos vadovas) atsako ne tik už programų vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, bet ir už finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

2. DĖL BUHALTERINĖS APSKAITOS:

Susipažinus, kaip Jovaro pagrindinėje mokykloje nuo 2010 metų sausio 1 dienos tvarkoma buhalterinė apskaita pagal VSAFAS, nustatyta:

2.1. Mokykla, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. IK-455 nuostatomis, laiku nepasitvirtino viešojo sektoriaus subjektams privalomąjį bendrąjį sąskaitų planą bei pereidama prie apskaitos tvarkymo pagal VSAFAS, 2010 metais neparengė ir nepasitvirtino Buhalterinės apskaitos politikos (vadovo) bei pagrindines kiekvienos naujos srities apskaitos tvarkas, atitinkančias VSAFAS reikalavimus;

2.2. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. IK-224 patvirtintu Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo tvarkos aprašu, įstaiga sudarė ir pateikė 1, 2, 3, 4, 5 prieduose pateiktų formų žiniaraščius, tačiau tik 2010 metų pabaigoje, atsižvelgiant į audito metu nustatytas klaidas, neatitikimai juose buvo patikslinti.

2.3. Vertinant 2010 metų finansinių ataskaitų parengimą nustatyta, kad Jovaro pagrindinė mokykla iki 2010 m. liepos 1 d. vykdydama buhalterinę apskaitą apskaitos registruose naudojo seną sąskaitų planą. Be to, apskaitos registruose nebuvo pakankamai sąskaitų bei buhalterinių operacijų korespondencijų, rodančių kad apskaita vykdoma pagal programas ir finansavimo šaltinius, kaip to reikalavo apskaitos standartai: pvz. s-ta 171 (iki 2010-07-01) arba vėliau s-ta 6922001K ir 6922001B „Socialinio draudimo įmokos“ Didžiojoje knygoje (toliau- DK) ir apskaitos registre M/O Nr. 2 (bankas) neišskirta į 9 poc., kur išskaičiuojama iš darbuotojų ir 30,98 proc. įmokas, kurias sumoka darbdavys iš biudžeto (SB) arba iš mokinio krepšeliui (MK) skirtų lėšų. Taip pat ir kituose apskaitos registruose M/O Nr.1 (finansavimas), 2 (bankas), 5 (darbo užmokestis- DU), 22 (turtas) ir t.t. finansavimo sumos ir sąnaudos nebuvo apskaitomos pagal finansavimo šaltinius, todėl vertinti finansinių ataskaitų pateiktų iki 2010 metų liepos 1d. tikrumo ir teisingumo negalėtume.

2.4. Mokykla parengė ir pateikė savivaldybės Finansų skyriui Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010-12-31 ataskaitą, 3-iojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 2 priedą, 2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“ 2 priedą, 5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ 2 priedą ir 6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ ir kitą informaciją su atitinkamais priedais prie finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto.

2.5. Palyginus metinių finansinių ataskaitų duomenis su vidinių apskaitos registru duomenimis nustatyti neatitikimai: Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. ataskaitos Forma Nr. 2-metinė (suvestinė) eil. 2.1.1. „Darbo užmokestis“ kasinių išlaidų duomenis neatitinka kai kurių registru: M/O Nr.2 (bankas) - 6,4 tūkst. Lt, M/O Nr. 5 (darbo užmokestis) ir DK duomenims – 3,1 tūkst. Lt, o Valstybinio socialinio draudimo ir sveikatos draudimo fondų lėšų ataskaitos F4 eil. M11 „Draudėjo išskolinimo ataskaitinio laikotarpio pabaigos suma“ neatitinka Formos Nr. 4-metinė „Debetinio ir kreditinio išskolinimo eil. 2.1.2. „Socialinio draudimo įmokos“ kreditinės skolos metų pabaigos sumai - skirtumas 3,2 tūkst. Lt.

2.5.1. Negalėtume patvirtinti 2010 metų 3-iojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaitos“ - (metinė) kai kurių pagrindinės veiklos sąnaudų straipsnių sumų ar balansinių sąskaitų likučių (Finansinės būklės ataskaitoje ir DK) tikrumo, teisingumo, kadangi kai kurios patirtos sąnaudos (komunalinių paslaugų) apskaitoje buvo registruojamos nesivadovaujant 11-ojo VSAFAS

³ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2006-03-30 sprendimas Nr. T-67 ir 2010-06-30 sprendimas Nr. T-178 (nauja redakcija).

„Sąnaudos“ 4 punkto nuostata, kad „sąnaudos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje tą laikotarpį, kurį jos buvo padarytos, t. y. parduodamos prekės arba suteikiamos paslaugos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką“. Mokykla patirtas sąnaudas už suteiktas komunalines paslaugas apskaitoje 2010 metais registravo atsižvelgdama į sąskaitos gavimo laiką. Kiti neatitikimai apskaitoje bus nurodyti sekančiuose skyreliuose.

2.6. Grynieji pinigai surenkami iš pradinių ir kitų klasių mokinių per jų klasių vadovus ir įnešami į mokyklos kasą, nevykdant Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 9,10 p. reikalavimų, kadangi jiems neišduodami pinigų apskaitos dokumentai (kasos kvitas, arba kasos pajamų orderis). Pradinių klasių vadovai nėra patvirtinti kaip atskaitingi asmenys, jų parašų pavyzdžiai nepatvirtinti darbuotojų, turinčių teisę pasirašyti, surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, sąraše.

2.7. Nevykdant Inventorizacijos taisyklių 4 p. reikalavimo, įstaigoje 2010 metais netikėtų maisto produktų likučių (kas ketvirtį), grynujų pinigų kasoje bei nepanaudotų saugiųjų dokumentų blankų (kas mėnesį) patikrinimų nebuvo.

2.1. Dėl turto apskaitos

Audito metu atlikus savarankiškas audito procedūras, nustatytos klaidos, neatitikimai įtakojantys savivaldybės/valstybės turto apskaitą:

Jovaro pagrindinėje mokykloje ilgalaikio turto apskaitai vedamos ilgalaikio turto apskaitos kortelės, mėnesiniai ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimai žiniaraščiai, kuriuose iki 2010-10-01 nepakako duomenų kaip to reikalauja 12-asis apskaitos standartas: ilgalaikis materialusis turtas žiniaraštyje nesuregistruotas pagal turto grupes (sąskaitas), finansavimo šaltinius, neteisingai nurodyti nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių) įsigijimo metai. Iki minėto laikotarpio nebuvo vedamas ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto judėjimo (gauto ir nurašyto) žiniaraštis (pagal 12 ir 13 VSAFAS reikalavimus). Atskiru sąrašu neregistruotas turtas naudojamas patikėjimo teise priklausantis valstybei. Mokykla skaičiuodama ilgalaikio turto nusidėvėjimą (amortizaciją) iki 2010 liepos 1 d. nesivadovavo⁴ sprendimu Nr. T-139 patvirtintais savivaldybės ir jai pavaldžių biudžetinių ir viešųjų įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvais, kurie įsigaliojo nuo 2010 m. sausio 1 d., o taikė anksčiau galiojusius. Atrankos būdu patikrinus 15 (penkiolika) vienetų, tame skaičiuje nekilnojamojo turto 2010 metų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimą, nustatyti neatitikimai: apskaitoje dažnai ilgalaikis turtas įregistruotas be centų, be centų buvo skaičiuojamas nusidėvėjimas (amortizacija) ir likutinė vertė, neteisingai skaičiuota nusidėvėjimo suma per 2010 metus, atsižvelgiant į ilgalaikiam turtui tarnavimo laiko (normatyvų) pasikeitimus, t.y. nesivadovauta 12-ojo VSAFAS standarto 49 punktu, kuris nustato, kad patikslinus naudingo tarnavimo laiką likutinė vertė turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto tarnavimo laiką, pagal patvirtintus naujus normatyvus. Įstaiga nusidėvėjimą skaičiuojo ne nuo likutinės, o nuo įsigijimo (pradinės) vertės. Skatinant teigiamą ir veiksmingą audito poveikį turto apskaitai, iki metinių finansinių ir kitų ataskaitų sudarymo, audito metu nurodyti neatitikimai koreguojami, todėl sumažinta iškraipymo klaidų galimybė metinėse finansinėse ir kitose ataskaitose: 3 VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 2 priedas, B dalies „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ eil. II. „Nusidėvėjimas ir amortizacija“, vidaus apskaitos registruose.

Nevykdant Inventorizacijos taisyklių 4, 8, 10, 18-27, 60-61 p. reikalavimų, 2010 metais atliekant metinę inventorizaciją, netinkamai parengtas vadovo įsakymas dėl metinės inventorizacijos atlikimo (nenurodyta inventorizuoti atsargas, ūkinį inventorių, įsipareigojimus, buhalterinių sąskaitų likučius ir t.t.), todėl neinventorizuoti įstaigos įsipareigojimai (mokėtinos ir gautinos skolos), buhalterinių sąskaitų likučiai, t. y. metinės inventorizacijos metu nebuvo inventorizuotas visas įstaigoje esantis turtas, įsipareigojimai.

⁴ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2008-12-18 sprendimas Nr. T-407 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvų“, Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2010-04-29 sprendimas Nr. T-139 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvų“.

Jovaro pagrindinė mokykla ilgalaikiam materialiajam turtui nėra nustačiusi ir patvirtinusi likvidacinės vertės sumų, atsižvelgiant į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje, kaip to reikalauja 12-ojo „Ilgalaikis turtas“ standarto nuostatos.

Dėl išvardintų netikslumų, apskaitant ilgalaikį turtą, nusidėvėjimo sąnaudas bei turto likutinės vertės įstaigoje, nepilnai vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis turtas“ standarto nuostatomis, negalima patvirtinti atitinkamų sumų metinėse ataskaitose teisingumo.

2.2. Dėl atsargų (maisto produktų) apskaitos

Nesilaikant Apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos aprašo⁵ 1 priedas „Atsargų apskaitos buhalteriniai įrašai“ bei 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ ir 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“ reikalavimų, mokykla 2010 metais įsigytų ir sunaudotų atsargų (medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių) apskaitą tvarkė nesivadovaujant naujų apskaitos reikalavimų. Per 2010 metus mokykla įsigijo ir nurašė atsargų: ūkinių medžiagų ir inventoriaus (įsigyta -21,5 tūkst. Lt, nurašyta – 21,5 tūkst. Lt) ir maisto produktų (įsigyta 232,9 tūkst. Lt, nurašyta – 231,2 tūkst. Lt). Medžiagos žaliavos (tame tarpe ir maisto produktai) bei ūkinis inventorių apskaitoje nebuvo registruojami ir jų sunaudojimas nurašomas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą: pagal pavadinimą, kiekiu (ir vertine) išraiška. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atitinkamai nebuvo apskaitomas jų sumažėjimas (sunaudojimas) bei realizavimo ir balansinės vertės pasikeitimai. Nesilaikant pagrindinių apskaitos principų šioje srityje negalėtume patvirtinti 2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaitos (metinė) 2 priedo eil.C.1 „Atsargos“ likučio bei 3-ojo VSAFAS 1-priedo „Veiklos rezultatų ataskaitos“ eil. B. IX. „Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina“ sumų teisingumo.

Atkreiptinas dėmesys, kad mokykloje sudarant valgiaraščius nemokamiems ir mokamiems priešpiečiams/pietums 1-4 ir 5-8 klasių mokiniams priešpiečių/pietų patiekalų išėiga valgiaraštyje dažnai patvirtinama skirtinga. Pagal Lietuvos Respublikos socialinės paramos įstatymo nustatytą tvarką ir šiuo metu galiojančią savivaldybėje 2009-12-17 patvirtintą Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-377 nuo 2010-09-01 mokinių nemokamo maitinimo vienos dienos kainą, vienam mokiniui skirta 1-4 klasių 6,20 Lt, 5-12 klasių - 7,28 Lt (atitinkamai 2,20-2,60 Lt pusryčiams ir 4,00-4,68 Lt pietums). Dėl to, kad pagal valgiaraščius patvirtintos neproporcingai skirtingos (apie 2 kartus mažesnės) antro patiekalo išėigos pagal mokinių amžiaus grupes, darytina išvada, kad nemokamam maitinimui ir mokamo maitinimo finansavimo sumų bei sąnaudų apskaitos kontrolės procedūros neefektyvios, rodančios lėšų naudojimo neekonomiškumą ir nerezultatyvumą.

2010 metais įstaigoje nebuvo taikomos kontrolės procedūros maisto produktų įsigijimo kainų palyginimui pagal konkursų būdu pasiūlytų ir pirkimo sutartyje patvirtintų pagal produktų pavadinimus kainas su faktiškai perkamų produktų kainomis nurodytomis pirkimo dokumentuose.

3. DĖL VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMO IR KONTROLĖS

Jovaro pagrindinės mokyklos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos 2009 -01-15 direktoriaus įsakymu Nr. V-87, pasikeitus Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymui⁶ (2010-03-02 aktuali redakcija) 2010 metais liko nepakeistos. Nepakeitus įstaigos Viešųjų pirkimų taisyklių, nepatikslinus vidaus kontrolės sistemos, kurioje nėra nustatytų pakankamų procedūrų užtikrinančių perkančiajai organizacijai įsigyti prekes ar paslaugas priimtinomis kainomis, nepatvirtinus atsakingų asmenų pirkimų vykdymui, nebuvo užtikrintas įstatymo reikalavimų laikymasis 2010 metais rengiant, sudarant ir vykdant prekių, darbų ir paslaugų pirkimo sutartis.

Tikrinant viešųjų pirkimų vykdymo procedūras pastebėta, kad įstaiga pirkdama prekes ir paslaugas nevykdė minėto įstatymo reikalavimų dėl: netinkamo tiekėjų apklausos dokumentavimo, dėl galiojančių prekių ar paslaugų rinkos kainų analizavimo, dėl nepriimtinių kainų ribos ir t.t., todėl

⁵ Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos 2010 m. sausio mėn. parengtas Pavyzdinis biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovas .

⁶ Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo papildymo kai kuriais straipsniais skyrių pavadinimais ir priedų pakeitimais 2010-02-11 Nr. XI-678 (aktuali redakcija).

netinkamai pasirašytos prekių (maisto ir kt.), paslaugų pirkimo sutartys (nenurodyti preliminarūs prekių kiekiai, kaina, sutarties galiojimo laikas) ir t.t.

Peržiūrėjus, jau sudarytų per 2009/2010 metus sutarčių ir pagal jas finansiniais metais įsigytų prekių, paslaugų ar darbų faktines vertes, nustatyta, kad nesilaikant pirkimų įstatymo nuostatų ir Pirkimo-pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijų⁷, 2010 metais sudarytos sutartys (Sutartis 2008-09-10 Nr. 827 ir 2010-09-01 Nr. 916 su UAB „Citma“- nenumatytas sutarties galiojimo laikas, 2010-08-31 Nr. 626 „Žemaitijos pienas“- ilgalaikio galiojimo sutartis, 2010-09-01 Nr. 221 UAB „Mažeikių mėsinė“ ir kt.) metų eigoje buvo keičiamos, didinant prekių (maisto produktų) kainas. Kai kuriose sutartyse numatyta, kad „pardavėjas prekių kainas vienašališkai gali keisti... (AB „Žemaitijos pienas“, UAB „Citma“, UAB „Sidabrinis Medis“, UAB „Averita“, UAB „SLO“- net numatytas prekių pristatymo mokestis ir t.t.). Sutartis 2009-02-11 Nr.1994 su TELE2 - nenurodytas paslaugos mokestis ar vienos min. tarifas, nurodytas tik kredito limitas (mėn. 300 Lt), nenumatytas paslaugos, (t.y. sutarties) naudojimo terminas ir t.t. Sutartis 2010-09-02 Nr. A-1469-05 (pakeitimas Nr.4) su IĮ „Edrana“ dėl programinės įrangos techninio bei autorinio palaikymo – konsultavimui numatyta 1 val. kaina - 165,00 Lt, kai kurie punktai taikytini verslo procesų valdymui ir apskaitai.

Mokykloje 2010 metais nebuvo taikomos kontrolės procedūros maisto produktų ir kitų prekių įsigijimo kainų palyginimui pagal konkursų būdu pasiūlytų ir pirkimo sutartyje patvirtintų produktų pagal pavadinimus kainas su faktiškai perkamų produktų kitų prekių kainomis nurodytomis pirkimo dokumentuose.

Todėl negalime patvirtinti, kad įstaigos pirkimai vykdomi ir lėšos naudojamos, laikantis pagrindinių Viešųjų pirkimų principų: skaidrumo, racionalumo ir ekonomiškumo, ir pasiekti pagrindiniai tikslai, sudarant pirkimo sutartį, leidžiančią perkančiajai organizacijai įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas.

4. PAŽANGA ŠALINANT NUSTATYTUS TRŪKUMUS

Audito (planavimo) metu nustatius neatitikimų, sisteminių, nesisteminių ir atsitiktinių klaidų, turėjusių įtakos lėšų ir turto valdymui, apskaitos organizavimui audituojamajam subjektui buvo nurodytos Savivaldybės kontrolieriaus rašte (2010-12-20 Nr. SI-142) ir žodžiu. Pažymėtina, kad Jovaro pagrindinė mokykla vykdė audito metu pateiktas rekomendacijas dėl vidaus kontrolės sistemos trūkumų (pasitvirtino naują sąskaitų planą, Apskaitos politikos pagrindines tvarkas, tikslino kitas tvarkas, taisykles, pareigybių aprašymus – direktoriaus įsakymais 2010-12-15 Nr. V-73 ir 2010-12-22 Nr. V-76 ir 2011-01-27 raštu Nr. S-121(1.5) „Dėl finansinio audito metu pastebėtų ir nustatytų klaidų bei neatitikimų“ šalina kai kurias nustatytas klaidas, neatitikimus iki 2010 metų finansinių ataskaitų sudarymo, jas koreguoja.

Šioje ataskaitoje audito metu nustatyti ir pašalinti dalykai nepateikiami.

Dėkojame už dalykišką bendradarbiavimą viso audito metu.

REKOMENDACIJOS

Šiaulių Jovaro pagrindinei mokyklai:

1. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis, 2010 metų finansines ir kitas ataskaitas patikslinti, atsižvelgiant į audito metu nustatytus neatitikimus.
2. Nustatyti ir patvirtinti ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę.

⁷ Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2009-05-05 įsakymas Nr. S-43 „Dėl viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijų patvirtinimo“- išskyrus mažos vertės (iki 30,0 tūkst. Lt) pirkimus.

3. Patikslinti mokyklos galiojančias Supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles, numatant atitinkamas pirkimų organizavimui ir vykdymui kontrolės procedūras, užtikrinančias Viešųjų pirkimų įstatymo bei kitų, pirkimus reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi.
4. Nustatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų tinkamą visų įvykių, ir ūkinių operacijų registravimą, pagal teisės aktus, apskaitos principus ir taisykles bei teisingą duomenų pateikimą finansinėse ir kitose ataskaitose.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos
vyresnioji patarėja

Irena Ribinskienė